

Số: 1886 /SGDDĐT-GDTrH

V/v: Hướng dẫn thực hiện công tác hướng nghiệp
và phân luồng học sinh trung học

Hải Phòng, ngày 01 tháng 9 năm 2021.

Kính gửi:

- Trưởng phòng Giáo dục và Đào tạo quận, huyện;
- Hiệu trưởng trường Trung học phổ thông;
- Trung tâm Giáo dục KTTH-HN và BDNG;
- Các Trung tâm GDNN và GDTX.

Căn cứ Chương trình Giáo dục phổ thông 2018 ban hành kèm theo Thông tư số 32/2018/TT-BGDĐT ngày 26/12/2018 của Bộ trưởng Bộ GD-ĐT;

Căn cứ Kế hoạch số 126/KH-UBND của Ủy ban nhân dân Thành phố về việc triển khai thực hiện đề án “Giáo dục hướng nghiệp và định hướng phân luồng học sinh trong giáo dục phổ thông” trên địa bàn thành phố Hải Phòng giai đoạn 2018-2025 ngày 24/4/2019;

Căn cứ công văn 1874/SGDDĐT-TrH ngày 1/9/2021 của Sở GD&ĐT hướng dẫn thực hiện nhiệm vụ Giáo dục Trung học năm học 2021-2022.

Sở GD&ĐT hướng dẫn thực hiện công tác hướng nghiệp và phân luồng học sinh trung học như sau:

1. Mục tiêu

1.1. Mục tiêu chung

- Tạo bước đột phá về chất lượng giáo dục hướng nghiệp trong giáo dục phổ thông, góp phần chuyển biến mạnh mẽ công tác phân luồng học sinh sau trung học cơ sở và trung học phổ thông vào học các trình độ giáo dục nghề nghiệp phù hợp với yêu cầu phát triển kinh tế - xã hội của đất nước và địa phương, đáp ứng nhu cầu nâng cao chất lượng đào tạo nguồn nhân lực quốc gia, hội nhập khu vực và quốc tế.

- Đổi mới nội dung và phương thức giáo dục hướng nghiệp gắn với thực hiện chương trình hiện hành theo định hướng chương trình giáo dục phổ thông 2018.

- Tăng cường các giải pháp định hướng phân luồng học sinh trung học thông qua việc giao quyền cho các địa phương, nhà trường chủ động điều chỉnh nội dung và phương thức giáo dục hướng nghiệp, dạy nghề phổ thông phù hợp với điều kiện thực tiễn tại địa phương.

- Huy động sự tham gia của cơ sở dạy nghề, doanh nghiệp trong công tác giáo dục hướng nghiệp; phát triển đội ngũ giáo viên, cộng tác viên làm công tác hướng nghiệp trong nhà trường.

1.2. Mục tiêu cụ thể

Thực hiện theo Quyết định số 522/QĐ-TTG ngày 14/5/2018 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Đề án “Giáo dục hướng nghiệp và định hướng phân luồng học sinh trong giáo dục phổ thông giai đoạn 2018 – 2025” và Kế hoạch số 126/KH-UBND ngày 24/4/2019 của Ủy ban nhân dân Thành phố về việc triển khai thực hiện đề án “Giáo dục hướng nghiệp và định hướng phân luồng học sinh trong giáo dục phổ thông” trên địa bàn thành phố Hải Phòng giai đoạn 2018-2025. Trong đó, mục tiêu đến năm 2025 là:

- 100% trường THCS và trường THPT trên địa bàn thành phố có Chương trình giáo dục hướng nghiệp gắn với sản xuất, kinh doanh, dịch vụ của địa phương.

- 100% trường THCS và trường THPT có giáo viên kiêm nhiệm làm nhiệm vụ tư vấn hướng nghiệp đáp ứng yêu cầu về chuyên môn, nghiệp vụ.

- Đạt mức 40% học sinh tốt nghiệp THCS tiếp tục học tập tại các cơ sở giáo dục nghề nghiệp đào tạo trình độ sơ cấp, trung cấp hoặc cơ sở giáo dục nghề nghiệp – giáo dục thường xuyên vừa đào tạo chương trình trung cấp nghề vừa học văn hóa chương trình GDTX cấp THPT.

- Đạt mức 45% học sinh tốt nghiệp THPT tiếp tục học tập tại các cơ sở giáo dục nghề nghiệp đào tạo trình độ cao đẳng.

2. Tổ chức thực hiện

2.1. Đối với các cấp quản lý

2.1.1. Công tác định hướng phân luồng

a) Sở Giáo dục và Đào tạo:

- Phối hợp với các Sở, Ban, Ngành thành phố rà soát nắm thông tin các cơ sở đào tạo nghề trên địa bàn thành phố để có kế hoạch tham mưu với UBND thành phố trong công tác hướng nghiệp và định hướng phân luồng học sinh trong giáo dục phổ thông.

- Thông tin rộng rãi tới các nhà trường và cơ sở giáo dục về nhu cầu việc làm, thu nhập và yêu cầu trình độ, kỹ năng để học sinh biết lựa chọn nghề nghiệp cho tương lai.

- Hàng năm tổ chức khảo sát thông tin xu hướng nghề nghiệp của học sinh trung học và báo cáo kết quả thực hiện

b) Các Phòng Giáo dục và Đào tạo:

- Xây dựng kế hoạch hướng nghiệp, phân luồng theo năm học và triển khai thực hiện; Tiến hành khảo sát nắm thông tin xu hướng nghề nghiệp của học sinh theo chỉ đạo của Sở GD&ĐT.

- Chỉ đạo các trường THCS thông tin rộng rãi tới học sinh và phụ huynh học sinh về nhu cầu việc làm, thu nhập và yêu cầu trình độ, kỹ năng để học sinh biết lựa chọn nghề nghiệp cho tương lai.

c) Các trường THPT:

- Xây dựng kế hoạch hướng nghiệp, phân luồng theo năm học và triển khai thực hiện; Tiến hành khảo sát nắm thông tin xu hướng nghề nghiệp của học sinh theo chỉ đạo của Sở GD&ĐT; Tiến hành cho học sinh lớp 10 đăng kí mục tiêu, định hướng nghề nghiệp sau tốt nghiệp THPT từ đầu năm học để có kế hoạch giảng dạy và bồi dưỡng phù hợp.

- Thông tin rộng rãi tới học sinh và phụ huynh học sinh về nhu cầu việc làm, thu nhập và yêu cầu trình độ, kỹ năng để HS biết lựa chọn nghề nghiệp cho tương lai.

2.1.2. Công tác hướng nghiệp và dạy nghề

a) Các Phòng Giáo dục và Đào tạo:

- Phối hợp với Trung tâm Giáo dục KTTH-HN và BDNG tổ chức tập huấn cho giáo viên và hướng dẫn triển khai hoạt động giáo dục hướng nghiệp cho các trường THCS trên địa bàn;

- Phối hợp với các Sở, Ban, Ngành, Đoàn thanh niên trên địa bàn thành phố đẩy mạnh công tác tuyên truyền, định hướng phân luồng cho học sinh THCS nhằm giúp học sinh lựa chọn các ban học phù hợp ở trường THPT, lựa chọn các nghề ở các trường nghề, TCCN phù hợp với năng lực của học sinh, góp phần thực hiện sự phân luồng học sinh THCS;

- Triển khai xây dựng mô hình thí điểm về giáo dục hướng nghiệp và định hướng phân luồng học sinh trong giáo dục phổ thông tại địa phương, trong đó áp dụng phương thức hướng nghiệp tiên tiến, có sự tham gia của các cơ sở giáo dục nghề nghiệp, các doanh nghiệp;

- Xây dựng chương trình giáo dục hướng nghiệp gắn với sản xuất, kinh doanh, dịch vụ của địa phương;

- Xây dựng kế hoạch và thực hiện kế hoạch Hoạt động giáo dục nghề phổ thông (HĐGDNPT) và phối hợp với các trường để thực hiện HĐGDNPT theo trách nhiệm được Sở GD&ĐT phân công.

b) Các trường THPT:

- Các nhà trường tăng cường phối hợp chặt chẽ với các đơn vị có chức năng dạy nghề và hướng nghiệp như trường Trung cấp, các Trung tâm giáo dục nghề nghiệp và Giáo dục thường xuyên để nâng cao chất lượng công tác hướng nghiệp dạy nghề. Đa dạng hóa, vận dụng linh hoạt các hình thức tư vấn hướng nghiệp phù hợp với lứa tuổi học sinh; cung cấp kịp thời thông tin về cơ sở giáo dục nghề nghiệp, chính sách đối với

người học các trình độ giáo dục nghề nghiệp, chính sách ưu đãi trong giáo dục nghề nghiệp, cơ hội khởi nghiệp, tìm kiếm việc làm, xu hướng thị trường lao động và nhu cầu sử dụng của thị trường lao động. Phối hợp với các Sở, Ban, Ngành, Đoàn thanh niên trên địa bàn thành phố đẩy mạnh công tác tuyên truyền, tư vấn hướng nghiệp cho học sinh THPT;

- Chú trọng đưa nội dung giáo dục hướng nghiệp tích hợp trong Chương trình các môn học và hoạt động giáo dục theo định hướng giáo dục tích hợp khoa học - công nghệ - kỹ thuật - toán (giáo dục STEM);

- Xây dựng chương trình giáo dục hướng nghiệp gắn với sản xuất, kinh doanh, dịch vụ của địa phương;

- Thực hiện các chuyên đề về đổi mới phương pháp, tăng cường chất lượng các tiết dạy nghề và các chủ đề hướng nghiệp trong các hoạt động ngoài giờ lên lớp;

- Có cơ chế phù hợp, khen thưởng kịp thời để động viên và khuyến khích giáo viên phụ trách hướng nghiệp;

- Có kế hoạch hỗ trợ nguồn kinh phí nhất định để mua sắm trang thiết bị kỹ thuật, băng đĩa hình về hướng nghiệp, xây dựng góc hướng nghiệp, tổ chức cho học sinh tham quan, ngoại khóa ngoài nhà trường.

2.2. Đối với giáo viên

2.2.1. Công tác giáo dục hướng nghiệp

a) Nâng cao chất lượng các tiết dạy giáo dục hướng nghiệp

Hoạt động giáo dục hướng nghiệp được tích hợp một số chủ đề hướng nghiệp vào HĐNGLL và môn Công nghệ. Thực hiện rà soát chương trình, đổi mới phương pháp và hình thức dạy học để đáp ứng mục tiêu của hoạt động giáo dục hướng nghiệp như sau:

- Về kiến thức: giúp HS biết được ý nghĩa, tầm quan trọng của việc lựa chọn nghề trong tương lai; Một số kiến thức cơ bản về vấn đề chọn nghề; Một số thông tin cơ bản về định hướng phát triển kinh tế - xã hội của địa phương, đất nước và khu vực, về thế giới nghề nghiệp, thị trường lao động, hệ thống giáo dục nghề nghiệp (TCCN và dạy nghề), CĐ và ĐH ở địa phương và cả nước; Tìm hiểu thông tin về nhu cầu lao động để lựa chọn nghề; Biết cách tìm kiếm thông tin nghề và cơ sở đào tạo cần thiết cho bản thân; Biết cách tự đánh giá năng lực bản thân, điều kiện gia đình và nhu cầu xã hội để định hướng học tập và chọn nghề tương lai.

- Về kỹ năng: HS có khả năng tự đánh giá được năng lực bản thân và điều kiện gia đình trong việc định hướng nghề nghiệp tương lai; Tìm kiếm được những thông tin nghề và cơ sở đào tạo cần thiết cho bản thân trong việc chọn nghề; Định hướng và lựa chọn được nghề nghiệp tương lai cho bản thân.

- Về thái độ: HS chủ động, tự tin trong việc chọn hướng đi, chọn nghề; Có hứng thú và khuynh hướng chọn nghề đúng đắn.

b) Tăng cường hoạt động hướng nghiệp thông qua việc dạy tích hợp, lồng ghép với các bài dạy ở tất cả các môn học

Tích hợp GDHN vào các môn học là hình thức giáo dục hướng nghiệp có khả năng thực hiện lâu dài, thường xuyên và hiệu quả. Hầu hết các môn học theo chương trình đều có thể thực hiện tích hợp hướng nghiệp như toán học, ngữ văn, vật lý, hóa học, sinh học, lịch sử, địa lý, GDCD. Qua các môn học này, giáo viên có thể giới thiệu cho học sinh các nghề cơ bản có liên quan trực tiếp tới môn học, những khả năng và thành tựu cũng như sự phát triển của một số ngành nghề chủ yếu trong lĩnh vực công nghiệp, nông nghiệp, dịch vụ và công nghệ thông tin. Từ đó, giúp HS có thêm thông tin cơ sở để lập kế hoạch chọn nghề tương lai vừa phù hợp với khả năng, học lực của bản thân, vừa phù hợp với nhu cầu lao động của một số ngành nghề chính trong xã hội.

Các giáo viên không tham gia dạy nghề hoặc chuyên đề giáo dục hướng nghiệp thực hiện soạn giảng nghiên cứu bài học (chủ đề) tích hợp các nội dung về giáo dục hướng nghiệp theo tổ/nhóm chuyên môn.

c) Hướng nghiệp thông qua dạy học trải nghiệm

Trong các trường trung học, tùy điều kiện và khả năng, có thể tổ chức các chuyên đề trải nghiệm về công nghệ (làm vườn, trồng cây cảnh, điện tử, vẽ kỹ thuật, cơ khí...), tin học, nghệ thuật và các hoạt động xã hội để những HS có xu hướng và năng khiếu trong từng lĩnh vực trên tham gia hoạt động.

Thực hiện chương trình giáo dục hướng nghiệp gắn với sản xuất, kinh doanh, dịch vụ của địa phương bằng cách tổ chức cho HS tham quan các cơ sở sản xuất, các doanh nghiệp, các cơ sở đào tạo nghề nhằm tạo điều kiện cho HS được tận mắt quan sát cơ chế vận hành máy móc trong sản xuất, các hoạt động của người lao động và các sản phẩm của quá trình lao động.

2.2.2. Hoạt động giáo dục nghề phổ thông

- Đối với giáo viên tham gia hoạt động dạy học nghề phổ thông, phải trang bị cho HS những kiến thức, kỹ năng lao động cần thiết và tạo cơ hội cho HS củng cố nội dung lý thuyết, vận dụng kiến thức, kỹ năng đã học ở môn Công nghệ vào thực tiễn đời sống và sản xuất trong các lĩnh vực công nghiệp, nông nghiệp, dịch vụ và tin học. Trang bị đầy đủ các kiến thức và kỹ năng về hướng nghiệp để có năng lực cần thiết thực hiện tích hợp các nhiệm vụ giáo dục hướng nghiệp trong môn nghề phổ thông.

- Tăng cường liên kết giữa Nhà trường và các nhà máy, xí nghiệp, các cơ sở sản xuất, cơ sở nghiên cứu, các trường Cao đẳng và Đại học để cung cấp thông tin cho học sinh trong quá trình định hướng nghề nghiệp; tư vấn giúp học sinh lựa chọn nghề

nghiệp phù hợp với năng lực; hướng dẫn HS tham gia lao động sản xuất để HS có cơ hội để thử sức mình trong một hoạt động nghề nghiệp cụ thể.

- Hoạt động giáo dục nghề phổ thông thực hiện theo Công văn số 2538/SGD-GDTrH ngày 4/9/2020 của Sở GD&ĐT về Hướng dẫn thực hiện nhiệm vụ giáo dục nghề phổ thông năm học 2020-2021 (Những thay đổi khác với Công văn hướng dẫn đều phải báo cáo và có sự đồng ý của Sở GD&ĐT – Phòng GDTrH trước khi thực hiện).

3. Tài liệu hướng nghiệp, phân luồng, dạy nghề phổ thông và thông tin báo cáo

- Các phòng GD&ĐT, các trường THPT căn cứ các công văn hướng dẫn của Sở GD&ĐT về việc mua và sử dụng xuất bản phẩm trong các nhà trường phổ thông để lựa chọn tài liệu phù hợp cho học sinh đăng kí mua và sử dụng hợp lý, tiết kiệm.

- Các phòng GD&ĐT, các trường THPT tiến hành việc khảo sát học sinh bằng Phiếu khảo sát về hoạt động giáo dục hướng nghiệp và định hướng phân luồng học sinh.

- Các phòng GD&ĐT, các trường THPT căn cứ kết quả khảo sát để thống kê từ đó xây dựng Báo cáo về kết quả hoạt động giáo dục hướng nghiệp và định hướng phân luồng HS của đơn vị. Báo cáo thực hiện năm học 2020 - 2021 và Kế hoạch hoạt động năm học 2021-2022 của các đơn vị gửi về Phòng GDTrH- Sở GD&ĐT qua địa chỉ email nguyenthilinh@haiphong.edu.vn sau 01 tháng tính từ thời điểm bắt đầu năm học của Nhà trường.

Trong quá trình thực hiện, nếu có khó khăn, vướng mắc cần báo cáo về Sở GD&ĐT để kịp thời giải quyết.

Nơi nhận:

- Như kính gửi;
- Ban Giám đốc (b/c);
- Lưu: VT, TrH.

KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC

Đỗ Văn Lợi